

แผนงาน : บูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมหลัก : โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

กิจกรรมย่อย : โครงการเสริมสร้างศักยภาพเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน เป็นเครื่องมือหนึ่งในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ได้แก่ การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรเจ้าของศูนย์ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร และเป็นจุดให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ ให้เกษตรกร เจ้าหน้าที่และผู้สนใจทั่วไป โดยกรมปศุสัตว์ได้ร่วมดำเนินโครงการดังกล่าว มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน ทั้งในส่วนของศูนย์ ศพก.หลัก และศูนย์เครือข่าย ศพก.(ด้านปศุสัตว์) กิจกรรมดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การจัดตั้งฐานเรียนรู้ การพัฒนาและปรับปรุงฐานเรียนรู้ การสร้างศูนย์เครือข่าย ศพก.(ด้านปศุสัตว์) การพัฒนาเกษตรกรโดยการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ผ่านศูนย์หลักและศูนย์เครือข่าย รวมทั้งการติดตามให้คำแนะนำและประเมินผล นอกจากนี้ ในการขยายผลหรือการสร้างศูนย์เครือข่ายด้านปศุสัตว์ที่เป็นศูนย์ใหม่ มีการอุดหนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์ตามความพร้อมและศักยภาพ ภายใต้ทางเลือกอาชีพด้านปศุสัตว์ อาทิเช่น เปิดไข่ เปิดเทศ ไก่พื้นเมือง ไก่พื้นเมืองลูกผสม ไก่ไข่ สุกรชีวภาพ(หมูหลุม) เป็นการพัฒนาความพร้อมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และจากการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการขับเคลื่อนงานตามนโยบายตลาดนำการผลิตอย่างเป็นรูปธรรม มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดความสมดุลทางการเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเชื่อมโยงการผลิตการตลาดภาครัฐและเอกชน เป็นต้นแบบความสำเร็จที่จะนำไปพัฒนาต่อยอด ในรูปแบบการบูรณาการกับทุกภาคส่วน กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ จึงได้จัดทำกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ (ฝึกทักษะอาชีพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์) ภายใต้โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เป็นการพัฒนาต่อยอดการดำเนินโครงการตามนโยบายตลาดนำการผลิตต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้กับเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้งที่เป็นศูนย์หลัก และศูนย์เครือข่าย(ด้านปศุสัตว์)
- ๒.๒ เพื่อฝึกทักษะอาชีพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้กับเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้งที่เป็นศูนย์หลัก และศูนย์เครือข่าย(ด้านปศุสัตว์)
- ๒.๓ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และทักษะการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร แห่งๆละ ๑ ราย รวม ๗๗ ราย
  - ๓.๒ เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้งที่เป็นศูนย์หลัก หรือศูนย์เครือข่าย (ด้านปศุสัตว์) จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และ สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร รวม ๘๘๒ ราย
- รวมจำนวนเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ ๙๕๙ ราย

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ทุกจังหวัด

๕. หน่วยงานดำเนินการ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

หน่วยงานร่วม ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๒ ๓ ๗ และ ๘

หน่วยปฏิบัติ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เชียงใหม่
 ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มหาสารคาม
 ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ปทุมธานี และ
 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

๖. ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน

กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

๑) กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์จัดทำโครงการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๒) กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ พิจารณาคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ โดยใช้ฐานข้อมูลจำนวน ศพก.เป้าหมายจากกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

๓) กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม และจัดทำโครงการฝึกอบรมเกษตรกร เสนอกรมฯ เพื่อขออนุมัติในหลักการจัดฝึกอบรมที่มีบุคคลภายนอกเข้าร่วม ผ่าน กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

๔) กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์จัดทำคู่มือปฏิบัติงานโครงการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรอบและรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมชี้แจงรายละเอียดการดำเนินโครงการให้กับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป้าหมาย สำนักงานปศุสัตว์เขต รวมถึงศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ในสังกัด

๕) ติดตาม นิเทศ และประเมินผล

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๒ ๓ ๗ และ ๘

๑) ชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒) วางแผนการจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด โดยประสานข้อมูลกับศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่รับผิดชอบ

๓) ดำเนินการจัดฝึกอบรม โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบฯที่เกี่ยวข้อง เช่น ขออนุมัติดำเนินการจัดฝึกอบรม หนังสือแจ้งประสานหน่วยงาน หนังสือเชิญวิทยากร การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุฝึกอบรม ฯลฯ

๔) รายงานผลการฝึกอบรมให้กรมปศุสัตว์ทราบ ภายใน ๓๐ วัน หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม

๕) ติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

๑) ชี้แจงรายละเอียดโครงการและวิธีปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒) วางแผนการจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด โดยประสานข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพื้นที่เป้าหมายรับผิดชอบ

๓) สนับสนุนบุคลากรในสังกัดเป็นวิทยากรในการฝึกอบรม

๔) ดำเนินการจัดฝึกอบรม โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบฯที่เกี่ยวข้อง เช่น ขออนุมัติดำเนินการจัดฝึกอบรม หนังสือแจ้งประสานหน่วยงาน หนังสือเชิญวิทยากร การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุฝึกอบรม ฯลฯ

๕) รายงานผลการฝึกอบรมให้กรมปศุสัตว์ทราบ ภายใน ๓๐ วัน หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม

๖) ติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพื้นที่เป้าหมายดำเนินการ

๑) ชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒) พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรตามจำนวนเป้าหมายที่ได้รับการจัดสรรจากกรมฯ

๓) วางแผนการจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด โดยประสานข้อมูลกับศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่รับผิดชอบ

๔) ดำเนินการจัดฝึกอบรม โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบฯที่เกี่ยวข้อง เช่น ขออนุมัติดำเนินการจัดฝึกอบรม หนังสือแจ้งประสานหน่วยงาน หนังสือเชิญวิทยากร การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุฝึกอบรม ฯลฯ

๕) รายงานผลการฝึกอบรมให้กรมปศุสัตว์ทราบ ภายใน ๓๐ วัน หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม

๖) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนให้กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ตามแบบรายงานที่กำหนด

๗) ติดตามผลการดำเนินงานภายหลังการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การฝึกอบรมภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กำหนดให้มีการฝึกอบรม จำนวน ๒ หลักสูตร ดังนี้

ก) หลักสูตร “การสร้างวิทยากรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (ครู ก)” เป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ จังหวัดละ ๑ ราย และเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ (ศพก.) ที่เป็นศูนย์หลักหรือศูนย์เครือข่ายด้านปศุสัตว์ จังหวัดละ ๑ ราย รวมจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ ๑๕๔ ราย กำหนดดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔

ข) หลักสูตร “การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ขั้นพื้นฐาน (ครู ข)” เป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ (ศพก.) ที่เป็นศูนย์หลัก หรือศูนย์เครือข่ายด้านปศุสัตว์ จำนวน ๘๐๕ ราย กำหนดดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔

๗.แผนการปฏิบัติงาน

ตามเอกสารแนบท้าย

๘.งบประมาณดำเนินการ

เบิกจ่ายจากแผนงานบูรณาการและพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก กิจกรรมหลัก : โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมย่อย : โครงการเสริมสร้างศักยภาพเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร รายการค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม จำนวน ๑,๔๗๘,๕๐๐ บาท (หนึ่งล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๙.ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ จังหวัดละ ๑ ราย รวม ๗๗ ราย

๒. เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ (ศพก.) ทั้งที่เป็นศูนย์หลัก และศูนย์เครือข่ายด้านปศุสัตว์ ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๘๘๒ ราย

๑๐.ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

๑๐.๑ เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้งที่เป็นศูนย์หลัก และศูนย์เครือข่าย(ด้านปศุสัตว์) ได้รับองค์ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีองค์ความรู้ และทักษะด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

๑๐.๓ เกษตรกรเจ้าของศูนย์ฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ได้

๑๑.ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ จังหวัดละ ๑ ราย รวม ๗๗ ราย

๒.เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ (ศพก.) ทั้งที่เป็นศูนย์หลัก และศูนย์เครือข่ายด้านปศุสัตว์ ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๘๘๒ ราย

๑๒.ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๓๓๗๕ E-mail : product3@dld.go.th

กำหนดการโครงการฝึกอบรม

ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
หลักสูตร “การสร้างวิทยากรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (ครู ก.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔”

ระหว่างวันที่ ๓ - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ณ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สุพรรณบุรี อำเภอดำเนินช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

- ๐๘.๓๐ - ๐๘.๔๕ น. ลงทะเบียน
- ๐๘.๔๕ - ๐๙.๐๐ น. ชี้แจงโครงการและทดสอบก่อนการฝึกอบรม
โดย นางนิสาชล ศรีอ่อน นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๗
- ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น. พิธีเปิดการฝึกอบรม
โดย นายชุมพล บุญรอด ปศุสัตว์เขต ๗
- ๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น. หลักการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เบื้องต้น
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ✓
- ๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. สุขลักษณะที่ดีในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ✓
- ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. การตัดแต่งเนื้อสัตว์เพื่อการแปรรูป
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ✓
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
- การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ประเภทปิ้งย่าง
- การแปรรูปหมูแดง
- การแปรรูปไส้กรอกอีสาน
- การแปรรูปไส้อ้ว
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ✓
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. สรุปผลการฝึกอบรม และตอบข้อซักถาม
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเย็น

วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

- ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (ต่อ)
- การแปรรูปเนื้อสัตว์แดดเดียว
- การแปรรูปหมูสวรรค์

- การแปรรูปเนื้อสัตว์อบแห้งปรุงรส
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.   รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.   บรรจุภัณฑ์ และการบรรจุ การทดลองชิม และวิจารณ์ผลิตภัณฑ์
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.   การตลาดผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
โดย ผู้แทนจากกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
- ๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.   - ทดสอบหลังการฝึกอบรม
- ประเมินผล และสรุปผลการฝึกอบรม
- พิธีปิดการฝึกอบรม และมอบประกาศนียบัตร
โดย นายชุมพล บุญรอด ปศุสัตว์เขต ๗

.....

หมายเหตุ : รับประทานอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม

- ช่วงเช้า เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.
- ช่วงบ่าย เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.